

*Pojďme všichni k volbám do Evropského parlamentu
ve dnech 24. - 25. května 2019 a dejme svůj hlas
kandidátce „KSČM - Česká levice společně“
v čele s Kateřinou Konečnou.*

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

Ročník 28

číslo 5

9. května 2019

*Po přečtení
předej
dalšímu!*

• www.kscm-brno.cz • www.facebook.com/kscmbrno •

KSČM NEBUDE HRÁT VEDLEJŠÍ ROLI

Poprvé v prosluněném parku domovního vnitrobloku ulic Zahradnická, Poříčí a Křídlovická se konala letos oslava Svátku práce v Brně. Nikoliv na tradičním stanovišti na Moravském náměstí, kde bylo komunistům doporučeno 1. máj nekonat. To proto, že tam měla být už v plném proudu rekonstrukce. Avšak kvůli vyšetřování korupce na radnici Brno-střed jsou pozastaveny všechny investiční akce, prověřují se a „přesoutěžují“, aby byla zaručena jejich transparentnost. Uvidíme, jak ti, kteří se v minulém volebním období oháněli průhledností veškerého svého počínání a vyhráli volby (ANO a její koaliční partneři), jsou ve skutečnosti „čistí a transparentní“!

Předseda brněnské městské organizace komunistů **Martin Říha** vyzval stovky naslouchajících prvomájového shromáždění, aby debatovali s kandidáty KSČM pro příští volby jak řešit v Brně kolabující dopravu, měnící se klima na sucho, korupční skandály ve městě i kauzu české části Mistrovství světa silničních motocyklů Grand Prix Brno. Po vládě ANO 2011 a jejich koaličních partnerech zůstal ve městě mnoho kostlivců ve skříních. „Věříme, že ve vyúčtování těchto průsvihů bude platit přísloví padni, komu padni! Je jasné, že se to minulým vládcům na radnici nepovedlo,“ uvedl Říha a pokračoval: „Na druhou stranu jsme

rádi, že současná radniční koalice částečně realizuje náš volební program KSČM.“

Podtrhl, že Brno nejvíce tíží příprava nového Územního plánu, bez něhož bude další rozvoj tohoto města v nejlepším případě chaotický. Komunisté, i když se tentokrát nedostali do městského zastupitelstva, jsou dobrá a pracovitá opozice. Upozorňují koalici na chyby a zastávají se přitom občanů. Říha připomenul, že tzv. pracující chudoba se šíří e uroamerickou civilizací. O tom, že většinu dnešní mládeže čeká horší život, než jejich rodiče, se píše už i v americkém tisku.

Zavzpomínal, že po osvobození většiny Československa Rudou armádou se naše společnost snažila skoncovat s nouzí a lidským ponižením. Každému garantovala, že bude mít práci a zaručenou odměnu a sociální jistoty od kolébky až po své poslední dny. Komunisté byli v čele nevidaného průlomu lidskosti a pokroku. Zdarma zpřístupnili lidem lékařskou péči, všechny stupně vzdělávání a bydlení nevyjímaje. „Hlad po životní pohodě a jistotách znovu roste. Pravda o době, která tyto jistoty lidem uměla dát, je naše velká deviza. O to rozhodněji budeme čelit prolhanému přepisování dějin a i dalšímu novému nebezpečí. Např. Národní a sociální fronta, tedy ultrapravice, svolala prvomájový večerní pochodňový prů-

M. Říha při projevu. (foto V. Ž.)

(Pokračování na straně 3)

KSČM NEBUDE HRÁT VEDLEJŠÍ ROLI

(Dokončení ze strany 1)

vod ze Zelného trhu městem. Těmto snahám vyjádříme jasně NE a i letos vyjadřujeme protest. Nikdy jsme nebyli lhostejní k projevům nesnášenlivosti! Postavíme se silicím projevům antikomunismu,“ vyslovil se předseda brněnské organizace KSČM Martin Říha.

Přítomné pozval na 8. května ve 12 hodin opět na Moravské náměstí k Památníku vítězství se sochou Rudoarmějce. Bude tam pietní shromáždění k 74. výročí osvobození Československa Rudou armádou.

Předseda Jihomoravského KV KSČM **Pavel Březa** připomenul ve svém projevu historický okamžik, kdy přetekl kalich útisku a bezpráví a v americkém průmyslovém městě Chicagu se uskutečnila 1. května 1886 celodenní stávka asi 300 000 dělníků za prosazení důstojných pracovních podmínek. Způsob, jakým se tehdejší společnost s dělníky vypořádala, dal impuls k tomu, že od roku 1890 slavíme 1. máj jako Svátek práce. KSČM je strana, která podporuje dělníky a pracující vůbec. Pořádá setkání, kde musíme konstatovat, že boj o právo na práci a lidskou důstojnost nekončí!

Dále konstatoval, že postavení dělníka, pracujícího i řadového občana je stále konfrontováno s majetkovými i mocenskými zájmy finančně silných jednotlivců a zájmových skupin. Je zřejmé, že úsilí o zavedení sociálně spravedlivé společnosti dosud neskončilo. Svátek práce nic neztratil na svém významu a odkazu. V tom spočívá i trvalá úloha komunistické strany, která jedná v zájmu „lidí práce“. „*Je na nás, abychom přesvědčili nastupující generaci, že to, co nyní řešíme, bude sloužit především k její budoucnosti,*“ konstatoval Březa. Připojil, že komunisté nejsou spokojeni ani se stavem Evropské unie. V ní chtějí pro levice daleko silnější hlas a vliv na chování EU tak, jak to vyjadřuje volební program KSČM. Odmítají ohrožovat postavení a bezpečnost ČR tím, že EU se bude zapojovat do celosvětových aktivit zejména USA, které rozvracejí stabilitu zemí ve světě. Suverenitu postavení EU ve světové politice chtějí postavit na respektování suverenity ostatních států. Je to v zájmu práv a postavení ČR v EU.

Pokud jde o Jihomoravský kraj, v komunálních volbách komunisté v mnohých městech a obcích

nedosáhli na takovou přízeň voličů, ti je jen někde poslali do svých zastupitelstev. „*Tvrdíme, že v řadě míst byly výsledky voleb „cinknuté“ a jejich výsledek se podařilo soudně zvrátit jen v Městské části Brno-Kohoutovice. Nevzdáváme to! Městská rada zastupitelů pravidelně projednává témata, která řeší Zastupitelstvo města Brna i zastupitelstva městských částí. Vydává k tomu svá stanoviska a její členové vystupují na zasedáních samospráv. Snaží se pomoci občanům, které svými pravidly zejména minulá koalice omezila. Např. za Sdružení nájemníků ČR jsem byl osobně jmenován Radou města Brna do Komise bydlení a nevzdávám úsilí o nápravu současného stavu a odstranění deformací. Tematikou bydlení v městě Brně se bude zabývat v květnu pravidelné setkání občanů s názvem Diskusní čtvrtek,*“ přiblížil Pavel Březa a uzavřel: „*Náš volební program pro Brno je znám a není důvod ho korigovat. Očekáváme, že lidé se zapojí svými podněty i do přípravy volebního programu KSČM pro Jihomoravský kraj. Nechceme hrát vedlejší roli, když máme předpoklady po dobře odvedené přípravě obstát. V našem programu byla již před roky akcentována otázka ochrany klimatu, řešení nedostatku vody a ohrožení suchem. Po mnoha letech současná společnost tato témata vyzdvihuje dnes. Nelze konstatovat, že po časovém odstupu nastal v tržním hospodářství významnější pokrok v řešení uvedených problémů.*“

Václav Fišer seznámil účastníky setkání s prohlášením **Světové odborové rady** k 1. máji. To proto, že odbory ve světě jsou přirozený partner pracujících při obhajobě jejich práv. V ČR však nejen mocní úlohu odborů demonizují a ve svém ekonomickém zájmu dlouhodobě zatlačují do pozadí.

Prvomájové shromáždění občanů nejen s komunisty v zahradním domovním vnitrobloku v Zahradnické ulici zdárně moderovala místopředsdyně jihomoravské krajské organizace Strany práv občanů (Zemanovci) **Jana Fialová**. V parku využili mnoho atrakcí ke hrám a závodění malých i velkých dětí. Občané tam odpoledne při občerstvení debatovali s komunistickými zastupiteli o svých problémech i o způsobu řešení globálních problémů. K příjemné náladě jim vyhrávala kapela **Brněnské kredenc**.

Text a foto Václav Žalud

DO TŘETICE K VOLBÁM

Aleš RŮČKA

Je mi jasné, že stále existuje poměrně velká skupina voličů, kteří přes argumenty, jež jsem uvedl v minulých číslech Echa, stále nechtějí, či přímo odmítají využít svého volebního práva.

Připomenu, že jsem se snažil vysvětlit, proč je třeba jít k volbám a proč v nich volit levici. Závěr zněl, že je třeba, aby v Evropském parlamentu pracovali takoví poslanci, kteří budou hájit naše zájmy. Toho lze dosáhnout jen a jediné účasti ve volbách, ve kterých budou občané volit levicovou kandidátku. V dalším pokračování jsem ukázal na jedinou levicovou kandidátku, kterou nám naše politické strany a hnutí předložily. Je jí kandidátka KSČM – Česká levice společně, která obsahuje jména kandidátů navržená vedle KSČM i celou řadou dalších levicových subjektů.

Nyní pokládám za potřebné uvést ještě jeden důležitý aspekt, který mne nutí jít k volbám a volit levici. Volby do EP nejsou přece naší vnitřní záležitostí. Mají, a to především, mezinárodní – evropský charakter. Již jsem se zmínil, že 40 kandidátů podaných v těchto volbách je pravicových. Bohužel, obdobná situace je ve všech ostatních členských zemích. Z uvedeného tak jasně vyplývá, že Evropský parlament může být po květnových volbách ještě pravicovější. To by však znamenalo hrozbu jeho plného ovládnutí představiteli a zástupci velkokapitálu, me-

zinárodních bankovních a jiných korporací a podobně. České republice, stejně jako dalším, především východoevropským i dalším členským státům, pak nezbude, než do svého práva implementovat zákony a nařízení EU, které rozhodně nebudou v jejich zájmu a v zájmu většiny jejich občanů.

Závěr této drobné úvahy je tedy nasnadě: **Je třeba přispět všemi silami k tomu, aby tento katastrofický scénář nebyl naplněn.** Již jsem psal o tom, že v současné době není reálné z EU vystoupit, stejně jako není síly ji zrušit. Lze však napřít všechny síly k zajištění nezbytných změn jejího fungování. Musí jít o to zajistit, aby EU byla alespoň taková, jakou byla, když jsme do ní vstupovali. Jde o to zabránit užívání dvojího metru. Jinými slovy zajistit, aby byli do Evropského parlamentu zvoleni takoví poslanci, kteří budou patřičné změny prosazovat a ne ti, kteří podpoří kdejaký názor jdoucí proti zájmu naší země a ochotně i hlasují v její neprospěch.

Cesta je tak jediná:

Posilít levici – evropskou a tím tedy i naši.

To jsou důvody, které pokládám za rozhodující a určující potřebu se nastávajících voleb nejen zúčastnit, ale i volit levici. V zájmu skutečného, nejen deklarovaného, rozvoje naší republiky a posílení vlastenectví je nutné tyto argumenty šířit a přesvědčovat ostatní voliče o potřebě osobní účasti ve volbách.

K JEDNÁNÍ CELOSTRANICKÉ KONFERENCE

V dubnu 2018 se uskutečnilo jednání X. sjezdu KSČM. Sjezd mimo jiné uložil ústřednímu výboru svolat celostranickou konferenci k řešení vnitrostranických otázek včetně ekonomiky strany. Tato konference se uskutečnila v sobotu 27. dubna. Z brněnské městské organizace se jí zúčastnili dva delegáti – s. Matulka a Říha.

Přípravě na jednání celostranické konference se brněnská organizace věnovala ve vši odpovědnosti. Podklady pro obsahovou přípravu, tak jak byly postupně poskytovány z ÚV, byly bezprostředně předávány do ZO, aby se k nim mohla vyjádřit co nejširší členská základna. Stihli jsme na loňských členských schůzích projednat návrhy a připomínky ke změnám Stanov KSČM a zpracovat ucelený návrh novelizace stanov. Rovněž se podařilo zpracovat stanovisko k návrhům změn a řízení organizační struktury. Oba dokumenty jsme projednali na k tomu svolané mimořádné městské konferenci. Pro absenci podkladů z ÚV jsme však nemohli zaujmout žádné stanovisko k návrhům týkajících se řízení ekonomiky.

Všechny návrhy a doporučení schválené naší konferencí se stejně jako podklady z ostatních okresů staly pouhou přílohou k dokumentům předloženým k projednání delegátům celostranické konference.

Konference projednala dva dokumenty: Návrh změny a řízení organizační struktury KSČM a Návrh úpravy Stanov KSČM. Žádný z nich však neschválila, naopak uložila rozhodnout a dopracovat návrh změn stranické struktury KSČM při přípravě výročních členských schůzí, okresních a krajských konferencí a XI. sjezdu strany. K problematice ekonomiky strany (podkladový materiál byl předložen „na stůl“) pak konference uložila ústřednímu výboru s termínem srpen 2019 zpracovat a projednat návrh personálního a ekonomického zajištění činnosti KSČM pro další období.

Na základě průběhu jednání a přijatého usnesení se člověku dere na mysl otázka, zda byl skutečně realizován záměr delegátů X. sjezdu a naplněno tak jeho usnesení. Skoro se zdá, že jsme tam, kde jsme byli před rokem.

Aleš Růčka

Že zisky jsou soukromé a dluhy veřejné, potvrzuje i brněnská GRAND PRIX ČR

Nejen zastupitelům, ale i široké veřejnosti byly na webu města zpřístupněny podkladové materiály k již pátému zasedání brněnského zastupitelstva (ZmB). Jeho takřka stotřicetibodovým programem se zabývalo i čtvrtetní jednání brněnské Městské rady zastupitelů za KSČM. Svým obsahem nás zaujaly jen některé z nich.

K takovým kupříkladu patřil bod, v němž Rada města Brna navrhuje ZmB schválit změnu individuální Vlastnické politiky společnosti Teplárny Brno, a.s., a to v čl. 3.9.2 - Poslání, vize a cíle teplárny. Poměrně drobnou textovou úpravou (původní cíl **zachování ceny tepla v Brně na úrovni roku 2017 až do topné sezóny 2019/2020** změnit na „**udržení konkurenceschopné ceny tepla**“) umožní pravidelné navyšování ceny tepla. Na rozdíl od akcionáře to rozhodně nelze pro občany města považovat za příznivou informaci, měli by s tím být podrobně seznámeni. Podobně nenápadným obsahem v bodu „Návrh Dodatku č.1 Zásad pro poskytování cestovních náhrad členům ZmB“, kterým se vyčleněním z Kanceláře marketingu a zahraničních vztahů a vznikem samostatného Odboru zahraničních vztahů bezesporu pokračuje v dosud nevyrovnaném uspokojení nároků jednotlivých členů brněnské koalice.

Větší diskusi lze ale očekávat až u bodů, řešících problematiku financování Mistrovství světa silničních motocyklů GRAND PRIX ČR, zejména při, již paní primátorkou ohlášeném, navýšení vyrovnávací platby za plnění závazku veřejné služby. Přes „vokrálovské“ maskování Spolkem pro GP ČR (jeho vznik v minulém volebním období prosadil tehdejší brněnský primátor Vokrál, dnes celostátní místopředseda ANO) a po několikaletých tahanicích se ukazuje soudobá platnost principu ekonomické spolupráce veřejného a soukromého sektoru, vystiženého v názvu tohoto příspěvku. Při sledování GP ČR by si tak nejen občan Brna a Jihomoravského kraje měl uvědomit, že ještě několik let bude každý z nás splácet soukromé dluhy „nasekané“ tehdejším majitelem tohoto sportovního zařízení.

Bez překvapení pro občany naopak není každoroční poskytnutí dotací soukromých subjektům

působících v jednotlivých oblastech života města, mezi nimiž se o „svůj značný krajíc“ hlásí různé církevní organizace, ani to, že z 20 milionové dotace na zelené střechy a využití srážkových vod celého půl milionu „spolkne“ jen propagace a vlastní agenda tohoto dotačního titulu. Trpký úsměv pak vyvolává zdůvodnění k bodu „Návrh na zrušení Metodiky majetkoprávního vypořádání pozemků zastavěných stavbami ve vlastnictví statutárního města Brna“, snažící se vysvětlit důvod jejího zrušení tím, že postup ocenění podle Metodiky není ze strany jak vlastníků, tak soudů akceptován. Příslušná metodika při tom stanovuje povinnost při majetkoprávním vypořádání „sjednávat kupní cenu ve výši v místě a čase obvyklou, pokud tato nepřesáhne výši ceny zjištěné dle příslušného cenového předpisu (oceňovací vyhlášky). Pokud cena v místě a čase obvyklá přesáhne výši ceny zjištěné dle příslušného cenového předpisu, sjednává se kupní cena ve výši této ceny zjištěné“.

V jednom z posledních bodů jednání ZmB pak městská rada předkládá návrh smlouvy o výstavbě veřejné dopravní a technické infrastruktury v rámci podnikatelského záměru „Polyfunkční komplex MERIDIEM“. Zatímco výstavba rodinného domu či objektu služeb apod. je již po několikaleté blokována zdůvodněním, že se čeká na nový územní plán a ukončení proces vzniku dalšího souboru změn stávajícího ÚP je ukončen, v tomto případě se poměrně velká a lukrativní plocha (zahrnuje 14 parcel) touto smlouvou fakticky uvolňuje pro podnikatelský zájem „malé“ společnosti s ručením omezeným (DIVERSE REM, s.r.o.). Jistě bude zajímavé sledovat, zda se při vlastním projednávání tohoto bodu o této společnosti dozvíme více.

A tak jediným skutečně pozitivním překvapením nejen pro Brňany může být budoucí soudní rozhodnutí k městem podávané úrovně žalobě na stanovení vlastnických práv k pozemním komunikacím (mimoходом v 50. letech postavených městem na pozemcích města) v oblasti Ponavy, které může rozhodnout třeba i o plánované obnově slavného fotbalového stánku brněnské Zbrojovky.

Městská rada zastupitelů MěV KSČM v Brně

JARO JE TADY, SLYŠET JE VŠADY, ALE NIKOLIV V POLITICE

Karel Janiš

Počátkem března 2019 se uskutečnil sjezd ČSSD, který zvolil očekávané předsedou Jana Hamáčka a 1. místopředsedou Romana Onderku, někdejšího primátora města Brna, který v týdnech před sjezdem byl často v televizi důležitě vystupující. Do vedení byli zvoleni za místopředsedy mladé tváře ČSSD Jana Maláčová a Tomáš Petříček, který několikrát důrazně vyhrožoval, že nebude-li zvolen, složí zahraniční ministrování – jaká by to byla škoda! Takže bude pokračovat v politice zákrytu přání vedení USA a NATO.

Ve dnech 5.-8. března 2019 bylo televizní vysílání naplněno situací před návštěvou Andreje Babiše v Bílém domě, jednáním premiéra s prezidentem Trumpem a úvahami o výsledcích. Zařadili jsme se jako nejvěrnější spojenec USA nejvíce snad účastí našich vojáků v Afghánistánu. Superdemokraté Fiala a Gazdík řekli už předtím, že Hrad nevykonává zahraniční politiku, ale vláda. A když nyní premiér jednal v Bílém domě, byli bez sebe, že to nebyli oni – zapomněli, že se sami z jednání o vládě vyřadili. A velice důležitého komentátora Železného znepokojilo, že premiér neměl v delegaci ministry zahraničí a obrany, ale jejich náměstky, aby prý sám sebe zvýraznil. Je škoda, že si premiér nenechal od Železného poradit, koho má vzít do USA k jednání s prezidentem USA.

12. března 2019 byla na Hradě konference k 20. výročí přijetí ČR do NATO. Hlavní projev měla Albrightová anglicky, pak předsedové Sněmovny a Senátu, ministr obrany o našich misích, odpoledne vesměs anglicky bývalí představitelé NATO, velitel vojska USA v Evropě. Velká sláva, jak jsme zajištěni bezpečnostně tak, jako nikdy předtím. Prezident se mimo jednání vyjádřil v tom smyslu, že bylo tehdy chybou souhlasit s bombardováním Jugoslávie jen několik dní po vstupu ČR do NATO – pozdě bycha honiti, pane prezident!

Státní zastupitelství odhalilo nesrovnalosti v zakázkách na Brně-střed a odposlechy druhého muže ANO Faltýnka od roku 2017, dokonce i v autě zjistila jeho jednání o mýtném. To bylo sousto pro televizi a některé poslance – Stanjuru, Adamovou. Stanjura oznámil to, co pak 16. března rozhodla výkonná rada ODS – vyloučit Václa-

va Klause ml. z ODS, z poslaneckého klubu ODS pro neslučitelnost některých výroků Klause s politikou ODS. Některé komentáře se shodovaly, že měl největší preference před sněmovními volbami, takže nebyl zejména pro Fialu dále žádoucí. Na programové konferenci ODS Fiala opět ODS označil za alternativu k dnešní vládě, zapomněl, že ODS už se předvedla, když vládla, měl by být potichu.

Poslední týden v březnu byl nabit významnými událostmi. Především byl sjezd KDU-ČSL a předseda Bělobrádek v úvodním projevu každým třetím slovem byl přesvědčen, že strana má dále působit. Na předsedu nekandidoval. Kromě Bartoška jako místopředsedu má KDU-ČSL zcela nové vedení v čele s Markem Výborným. Televize sjezdu velkou pozornost nevěnovala, živě informovala o hlasování v Londýně – už potřetí neprošla navrhovaná úprava o vystoupení Velké Británie z Evropské unie.

Slovenské prezidentské volby vyhrála Zuzana Čaputová – na světě je od 21. června 1973. Při 40% účasti ve volbách a s 58,4 % hlasů pro ni = téměř 80 % voličů ji nevolilo. Podporoval ji teolog Tomáš Halík, Zeman byl pro Šefčoviče.

V 1. kole prezidentských voleb na Ukrajině podle odhadů jdou do 2. kola Porošenko a Zelenskij a štáb Tymošenkové okamžitě označil dohady za zmanipulované. (Ve druhém kole vyhrál komik Zelenskij - uspěje v tak vážné funkci?)

A vševědoucí Václav Moravec nad všemi státními zástupci a soudci vznášející se nám k nedělnímu obědu poslední den v březnu přísným výrazem v obličejí doporučil odvolat předsedu Rafaje jako zakázkového podvodníka a ministryni obchodu pro vykážání Tchajwance z jednání – nebude nám velet čínský velvyslanec, tuto roli má velvyslanec největší velmoci na světě.

Žije ve vzpomínkách

Od května 1999 soudruh **Michal Holčák**, dlouholetý člen strany a tajemník KV KSČ pro stranickou práci v zemědělství. Poctivý a skromný komunista je v paměti desítek předsedů JZD a ředitelů státních statků v našem kraji. **Karel Janiš**

IX. SJEZD KSČ NA POČÁTKU BUDOVÁNÍ SOCIALISMU

Před 70 lety se ve dnech 25. - 29. května 1949 konal IX. sjezd KSČ, a to za účasti 2 346 delegátů (zastupovali 2 311 066 členů strany), mnoha hostů ze všech oblastí veřejného života a 31 delegací ze zahraničí. Byla projednána a schválena Generální linie budování socialismu v naší vlasti v 10 bodech hlavního referátu Klementa Gottwalda.

Šlo o vybudování materiálně technické základny socialismu rozšířením veřejného sektoru ekonomiky, združstevněním vesnice, o upevnění a rozvoj socialistického státu a Národní fronty jako svazku pracujících měst a venkova, o industrializaci Slovenska, o vytvoření a výchovu inteligence z řad dělníků a rolníků, o vítězství marxismu-leninismu nad buržoazní ideologií, o potvrzení základu naší zahraničně politické linie přátelství a všestranné spolupráce se Sovětským svazem a dalšími lidově demokratickými zeměmi. Důraz byl položen na budování KSČ jako strany silné, ideově jednotné, pevně organizované a akceschopné.

Klement Gottwald před stanovením těchto úkolů provedl hodnocení politiky KSČ a uvedl, že se podařilo splnit generální příkaz VIII. sjezdu KSČ nedopustit, aby se moc vrátila do rukou pánů a že bude za všech okolností dbát, aby moc dělnické třídy, moc lidu, byla rozšiřována a upevňována. Byly zabezpečeny vymoženosti lidu zevnitř i navenek, byl prohlouben lidově demokratický řád a byla nastoupena cesta k socialismu. Připomněl, že v únoru 1948 se domácí i zahraniční reakce pokusila o základní zvrat mocenských sil v Československé republice. Šlo o znovuvzkříšení kapitalismu u nás, v tom je jádro věci.

Reakce chtěla zabránit vyplnění vládního programu a znemožnit přijetí nové ústavy, která by potvrdila všechny důležité změny, k nimž po květnu 1945 došlo, která by byla důležitou závorou proti pokusům o restauraci kapitalismu. A reakce měla též obavy před volbami. V lednu 1947 vyda-

la KSČ heslo získání většiny národa pro svoji politiku, ukázala prstem na rejdy reakčních živlů v různých stranách Národní fronty, dokazovala, že výstavba by mohla jít daleko rychleji kupředu, kdyby nebyla záškodnická práce reakce ve vládě, v parlamentě, v národních výborech a ve veřejném životě. A tou měrou, jak stále více ukazovala

reakce svou pravou protilidovou tvář a na druhé straně se lid stále více přesvědčoval o poctivé práci a o poctivé politice komunistů, tou měrou se stávalo stále zřejmější, že lid ve své většině i ve volbách půjde s komunisty. Tomu reakce chtěla předejít stůj co stůj, a proto provedla svůj únorový pokus o puč.

S projevy vystoupili též A. Zápotocký, R. Slánský, V. Široký, V. Kopecký a Marie Švermová k jednotlivým bodům generální linie IX. sjezdu KSČ. V diskusi vystoupilo 50 delegátů. Sjezd pozdravilo 40 delegací ze závodů, 10 ze zemědělství a 14 z dalších odvětví.

Vystoupili též představitelé politických stran Národní fronty a delegace komunistických stran z 31 zemí, jmenovitě např. G. M. Malenkov, Palmiro Togliatti, Harry Politt, Wilhelm Pieck, André Marty, Santrapo Carillo.

Bylo zvoleno 97 členů ÚV KSČ a 32 náhradníků, podle původního povolání nebo ze závodů jich bylo 58, výkonných rolníků bylo 5 a tito převažovali i mezi náhradníky. Jádrem členů ÚV KSČ byli ti, kteří KSČ vedli v době hospodářské krize a nacistické okupace a v době přípravy na cestu budování socialismu.

IX. sjezd KSČ patří vedle Ustavujícího a Slučovacího v roce 1921 a V. sjezdu KSČ v roce 1929 k nejvýznamnějším sjezdům v dějinách strany. Z dalších let pak XIV. sjezd v roce 1971 po událostech v roce 1968. Jejich výsledky se staly předmětem kritiky politologů, historiků a publicistů v duchu úvah, že vše před listopadem 1989 bylo špatné, škodlivé a odsouzenihodné.

Karel Janiš

Zajímavé téma diskusního čtvrtku (21. 3. 2019), než přece jen méně přitažlivé, o čemž svědčí účast jen něco málo přes dvě desítky. O to však byla živější diskuse. Úvodní slovo přednesl a na jednotlivá vystoupení reagoval vysokoškolský učitel, politický geograf RNDr. Jozef Mečiar. (Bývalý člen MěV KSČM Brno. Přijel se na nás po delší době podívat z rodného Slovenska.) Za přínos je možné považovat také účast a vystoupení s. Dagmar Švendové, BA, LL.M., kandidátky do Evropského parlamentu v r. 2019.

Referující ve svém vystoupení vyjádřil vznik, formy, obsah fašismu, vyjádřil, co znamená pro současnost u nás a v Evropě. Že se jedná o jev složitý, globální, který dokázal zapříčinit i světovou válku.

Fašismus je nejreakčnější, je hlavní nepřítel komunismu. Liší se od jiných jevů, např. rasismu. Uzrál až po vzniku socialistické revoluce v Rusku. Vzniká při zajištění velkoburžoazie s cílem likvidace prvního socialistického státu. Organizace třídy ve všech státech odsouhlasily 1. světovou válku. Fašismus nabízel řešení jen ve prospěch

diktátorského smíru. Západ před válkou i později šel fašismu na ruku, jen aby Hitlera nasměroval na SSSR.

Klimatické změny (např. v Africe) způsobují, že dochází k polarizaci společnosti, dochází k nálepkování ve velkém. Problém je, že pravice se vždy sjednotí proti levici, zatímco levice se neshodne. Problém rozdrobené levice je příčinou přežívání fašistických tendencí.

Blíží se oslavování konce 2. světové války. Je třeba to spojovat s připomínáním situace před jejím vznikem (Španělsko, Itálie...) a po skončení i s tím, co se děje dnes (např. Francie). Jak by se dnes mohl charakterizovat fašismus, jeho možné prvky, to bychom měli vědět. V zemích kolem nás je fašizace větší než u nás (např. Itálie). Je třeba udělat vše pro to, aby volby do Parlamentu EU dopadly pro levici co nejlépe, tzn. jít k volbám. Média mají na obyvatele značný vliv. Jejich rafinovaná metoda spočívá v tom, že nám podávají lži, polopravdy a některé pravdy. Lidé toto nedokáží rozlišit, věří všemu, co vidí, slyší, tedy také lžím.

Členové KSČM na demarkační linii.

V úterý 16. 4. 2019 se zúčastnili členové Komunistického svazu mládeže delegace organizované Maticí Čech, Moravy a Slezska v západních Čechách, v rámci které navštívili několik zajímavých míst. První zastávka byla u pomníku připomínajícího násilné vyhnání Čechoslováků z pohraničí postoupených následkem Mnichovské zrády nacistickému Německu. Pomníku si vyslechli vedle zajímavých historických faktů také informace o původu pomníku.

Další zastávka delegátů byla v městě Plzni, kde jsme si u pomníčku připomněli hrdiny plzeňského povstání, kterých padlo na tři desítky, aby mohla americká armáda přijít do osvobozeného města. Ačkoliv při „osvobození“ Plzně nepadl jediný americký voják, každoroční pompézní oslavy ukroji z rozpočtu několik milionů. Pomníček připomínající hrdinství Plzeňanů je beze jmen.

Následovala návštěva zajímavého vojenského muzea v Rokycanech a také místa, kudy vedla demarkační linie, které je dodnes označeno malým pomníkem.

Delegace byla přijata také v budově MěV a KV KSČM Plzeň, kde jsme měli možnost pohovořit na různá témata, týkající se nejen historických událostí. Zúčastnění vyjádřili radost ze vznikající spolupráce, jelikož nešlo o setkání první, ale naopak, plzeňští soudruzi a členové Matice Čech, Moravy a Slezska byli účastní na slavnostním odhalení pamětní desky v Brně 16. 3. 2019, desky připomínající vyhnání 350 000 Čechů z jejich domovů v letech 1938-1945. **Aleš Hubert (+foto)**

Česká levice kandiduje do Evropského parlamentu společně

Kandidáti platformy KSČM - Česká levice společně do Evropského parlamentu ve volbách 24. a 25. května 2019 se představili občanům 11. dubna v Brně. Vedoucí společné kandidátky **Kateřina Konečná z Prahy, místopředseda Strany demokratického socializmu (SDS) Andrej Bóna z Brna, Dagmar Švendová z Břeclavi a Jaromír Kohlíček z Teplic lidem zdůraznili, že EU bude taková, jakou si ji společně uděláme.**

Zájemci naslouchali řečníkům i ve studeném větřném počasí. Hovořilo o tom, co dělat, aby napříště zmizelo to, co většina lidí nechce: Tedy, aby někdo rozhodoval o nás bez nás bez referenda. Aby ČR musela tančovat tak, jak EU píská. Nebo aby šuntý byly v našich obchodech nadále, zatímco stejné zboží od stejného výrobce pro trh v Německu či v Rakousku je jakostnější. Lidem se nelíbí, že za poctivě odvedenou práci dostávají až třikrát menší mzdu, než v uvedených zemích. Odmítají rovněž zrušení české koruny, protože vlastní měna umožňuje Česku čelit snahám manipulátorů a lobbystů, kteří ovládají euro.

Vedoucí kandidátky **Kateřina Konečná** uvedla, že nechceme mít v Evropském parlamentu české zástupce, kteří hájí zájmy kapitálu, zájmy Američanů, zájmy zbrojařů. Aby tam byli noví europoslanci, kteří hájí zájmy obyčasných lidí, záleží na rozhodnutí českých voličů koncem května. Potvrdila, že pracuje v evropské komisi, která před čtrnácti dny prohlásila potraviny stejného druhu, ale dvojí kvality, lepší pro Západ a horší pro Východ, za normální. Lobují za to nadnárodní korporace a obchodní řetězce. Z právního hlediska by to ale měl být trestný čin!

Druhý na kandidátce, triadvacetiletý student MU **Andrej Bóna**, se zabýval otázkou, jestli lidé jsou spokojeni se současným životním způsobem. Příliš se jim nezamlouvá. Způsob nápravy stavu vidí v trináctibodovém volebním programu sjednocené levice. Pokud jde o potraviny, označil za nenormální, že do ČR se dovážejí potraviny tisíce kilometrů z opačného konce světa, zatímco české, mnohdy kvalitnější potraviny, putují do vyspělých západních zemí. Nahrál mu předseda brněnského městského výboru KSČM **Martin Říha**, kterého zděsila před dvěma dny zpráva v televizi o tom, že polovina spotřeby potravin se bude do ČR dovážet, protože české zemědělství prý není schopné je vyprodukovat. To je naprosta lež, protože Československo za socialismu bylo plně soběstačné v potravinách mírného klimatického pásma a přebytky výroby masa, cukru, sušeného

mléka atd. vyváželo. Říha se ptal, co s tím hodlají kandidáti do EP v případě svého zvolení udělat.

Dagmar Švendová, dříve asistentka europoslance a kosmonauta Vladimíra Remka, pracuje v evropské politické nadaci, má znalosti z práva EU, spolupracuje s odborovými a studentskými organizacemi, hnutími i politickými stranami napříč Evropou. V životě vyzkoušela i jiné profese. Velmi činná je v oboru inovací pro ČR (viz rozhovor na str. 9).

Předseda jihomoravských komunistů **Pavel Březa** ozřejmil skutečnost, že kandidáti levice na společné kandidátce jsou vesměs mladí lidé, kteří mají znalosti, zkušenosti a ambice postarat se o budoucnost naší země v EU. K tomu ale potřebují silnou podporu voličů ke zvolení.

Zkušený evropský matador, kandidát **Jaromír Kohlíček**, původně sklář, přitakal, že europoslanec musí udržovat kontakty s ostatními kolegy a znát jazyky, aby se s nimi individuálně domluvil a dojednal potřebné. Společný program levice představil v kostce jako dvě teze: Mírové řešení všech sporů a odzbrojení. A řešení sociálních otázek v nejširším slova smyslu. Rozpracování těchto dvou otázek do současných potřeb je v podstatě volební program KSČM - České levice. (vž)

Budou volby do EP

V pátek 24. května 2019 od 14.00 do 22.00 hod. a v sobotu 25. května 2019 od 8.00 do 14.00 hodin v obvyklých volebních místnostech podle bydliště voličů. Právo volit mají ti, kteří alespoň 25. května dosáhli věku 18 let, jsou občany České republiky, jak mají uvedeno v platném občanském průkazu, cestovním, diplomatickém či služebním pasu ČR.

Na voličský průkaz, který obdrží na Úřadě městské části podle toho, kde bydlí, může volit kdekoliv na území ČR. Snad už není třeba opakovat chování ve volební místnosti – do úřední obálky za plentou vhodí 1 hlasovací lístek, na kterém může zakroužkováním u 2 kandidátů vyznačit, kterým dává přednost. Před volební komisí vloží úřední obálku s 1 hlasovacím lístkem do volební schránky.

Ze závažných důvodů, zejména zdravotních, může požádat o hlasování mimo volební místnost buď volební komise nebo Úřad městské části. K voliči pak přijdou 2 členové volební komise k hlasování s přenosnou volební schránkou.

Pojďme všichni k volbám a hlasujme pro kandidátku KSČM – Česká levice společně!

ROZHOVOR S KANDIDÁTKOU DAGMAR ŠVENDOVOU

Kandidujete ve volbách do Evropského parlamentu, které proběhnou 24. a 25. května 2019 za KSČM - česká levice společně! z šesté pozice, můžete nám o sobě něco říct?

Pocházím z malebné Jižní Moravy. Kraje, kde vinařství patří mezi nejstarší v Evropě a kouzlo lidových tradic, pestrých krojů, dávných obyčejů a zapomenutých řemesel na vás dýchne skoro na každém kroku. Vyrostla jsem v Břeclavi - ve městě, které se nachází na hranici tří států a je vstupní bránou Lednicko-valtického areálu.

Proč chcete kandidovat do Evropského parlamentu?

Pevně věřím, že získám-li důvěru občanů, budu moci využít hlavně své dosavadní zkušenosti. Mým přínosem je zkušenost z politiky na úrovni městské i krajské samosprávy, teoretická i praktická zkušenost s právem EU a hlavně znalost »bruselského prostředí«. Téměř pět let jsem pracovala jako asistentka europoslance Vladimíra Remka. Zkušenosti jsem tak »nasbírala« například ve výborech pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE), pro rozpočet (BUDG), pro dopravu a cestovní ruch (TRAN) nebo v parlamentní delegaci EU - Rusko. Na legislativní procesy EU a Evropského parlamentu byla zaměřená i má disertační práce. Díky své současné práci pro pan-evropskou levicovou síť a pro politickou nadaci *transform! europe* nabízím mj. i znalost regionu střední a východní Evropy, kontaktů na levicové organizace, hnutí, odborové či studentské organizace a levicové politické strany v tomto regionu, ale i znalost prostředí Evropské levice.

Užitečné budou zkušenosti z dlouholeté práce v průmyslovém odvětví - OTIS a.s. (výtahy, eskalátory) ze strategického nákupu, zkušenosti z výuky angličtiny pro dospělé, ale i z práce uklízečky a pomocné kuchařky.

Mezi mé další aktivity patří například koordinace »Meziregionálního fóra Evropské levice: Kanál Dunaj - Labe« mezi státy CZ, AT, HU, SK nebo

koordinace účasti ČR delegace na každoročním levicovém festivalu »Volksstimmefest« ve Vídni. Dlouhodobě se zaměřuji také na aktivity pro děti a mládež.

Můžete krátce uvést vaše priority?

Prosazovat program KSČM - česká levice společně! ve všech činnostech spojených s výkonem funkce poslankyně Evropského parlamentu. Samozřejmě s důrazem na práci v přidělených výbořech a delegacích.

V uplynulých letech jsem sledovala dění v oblasti Evropské politiky. Podařilo se mi udržet i dále rozvíjet kontakty v Evropském parlamentu i dalších EU institucích, ale i v Evropské vesmírné agentuře a specifické oblasti Evropské

družicové navigace a systémů pro pozorování Země. Aktivně jsem se podílela na utváření a prosazování levicové politiky napříč Evropou a v tom chci pokračovat.

Jsem si plně vědoma náročnosti výkonu funkce poslankyně Evropského parlamentu i skutečnosti, že následující volby budou pro naši kandidátku prubířským kamenem, ale s Vaší důvěrou a pomocí jsem připravena se do tohoto boje pustit opět s plným nasazením.

Kontakty: www.facebook.com/dagmar.svendova

Kandidáti na poslance EP se představili 11. dubna v Brně - Kateřina Konečná, Andrej Bóna, Dagmar Švendová, Jaromír Kohlíček. (foto vž)

K 135. VÝROČÍ NAROZENÍ DR. EDVARDA BENEŠE

Narodil se 28. května 1884 v Kožlanech u Plzně jako desáté dítě v rodině rolníka, závozníka a člena správní rady pivovaru. Absolvoval studia filozofie a sociologie na univerzitě v Praze a v Berlíně, na škole politických věd v Paříži a práva v Dijonu. Působil na České obchodní akademii v Praze a jako docent na Karlově univerzitě.

Jeho život podstatně ovlivnila první světová válka. Stal se spoluzakladatelem samostatné Československé republiky a Společnosti národů, ministrem zahraničí a prezidentem republiky. Jeho život ještě víc než první světová válka ovlivnily události konce první republiky, Mnichov 1938, propuknutí druhé světové války i změny, k nimž došlo u nás i ve světě po roce 1945. V letech první republiky byl Edvard Beneš terčem nenávisných útoků, zloby a kampaní, které nabýly až hrůzných rozměrů po Mnichovu 1938, kdy celý systém politický, ekonomický i kulturní byl napadán jednak zvenčí z Berlína, jednak od domácích autorů komentářů, článků i reportáží, které zpochybnily už vznik Československé republiky a její existenci.

Ty útoky zvenčí byly pochopitelné z hlediska dlouhodobé snahy zlikvidovat Československo, poněvadž jeho prostor nacisté považovali za území německé, v němž Češi nemají co pohledávat, jak se po svém příchodu do Prahy vyslovil Reinhard Heydrich. Daleko bolestnější byla skutečnost, že do těchto kampaní se až neuvěřitelným způsobem zapojili i někteří spisovatelé, kteří nemohli zapomenout pozemkovou reformu v neprospěch i církevní půdy, vztah T. G. Masaryka k M. J. Husovi a odklon od katolické církve. Jen obtížně se rovnaly vztahy Československa s Vatikánem.

Avšak nebylo tomu jinak ani po listopadu 1989. Dr. Edvard Beneš se opět stal terčem kritiky jeho politiky. Vyčítají mu uzavření smlouvy se Sovětským svazem v letech 1935 a zejména v roce 1943, odsun německého obyvatelstva po roce 1945 a přijetí demise 12 ministrů v únoru 1948. Tyto činy dr. Edvarda Beneše kritizují bez přihlédnutí k situaci, k níž došlo, bez uvedení těchto činů k souvislostem tehdejších událostí, tehdejšího celkového dění u nás a v Evropě vůbec.

Vzpomeňme na povyk a křik některých politiků i akademických funkcionářů, když byl přijímán zákon o tom, jak se Dr. Beneš zasloužil o stát a když mu v Praze, v Brně i na jiných místech měl být odhalen

pomník. Data jeho života buď nejsou připomínána vůbec nebo s kritikou jeho počínání za i po válce.

Naše kritiky politiky dr. Edvarda Beneše pochopitelně nezajímají knihy, které byly po válce vydány a v nichž by nacházeli objasnění činů, které náš druhý prezident považoval za nutné provést. Po celý život dr. Beneše bytostně zajímal problém Mnichova 1938. V londýnské emigraci shromáždil dokumenty a vlastní poznatky k této události, které vyšly v úplnosti až v roce 1968. K těmto Pamětem, jak uvedeno v podtitulu, patří další obsáhlá publikace pod názvem Paměti, Od Mnichova k nové válce a k novému vítězství, která vyšla v roce 1947. Obsáhle v nich charakterizuje vývoj v letech 1919-1938, významné události za druhé světové války včetně úvahy o postavení Československa po válce.

Nechybí tu ani důležité dokumenty, které souvisí s činností dr. Edvarda Beneše v londýnské emigraci. Nelze opomenout projev, který pronesl na právnické fakultě Karlovy univerzity při slavnostní promoci na doktora práv h. c. pod názvem Světová krize kontinuita práva a nové právo revoluční – projev vyšel jako samostatná brožura počátkem roku 1946.

Projevy z doby války vyšly v souboru Šest let exilu a druhé světové války, který vyšel v roce 1946. Jen těžko lze čekat, že by pisálkové či redaktoři v televizi si alespoň něco z uvedených Pamětí dr. Edvarda Beneše přečetli, než spustí své odsuzující soudy o něm.

Karel Janiš

**MěV KSČM v Brně ve spolupráci
s Městskou radou zastupitelů KSČM
srdečně zvou na hudebně literární pásmo**

74. ZASTAVENÍ JARA

Účinkují:

Josef Bouda a Radek Verner – hudba, zpěv •
Táňa Soto Janošová – operní pěvkyně •
Adriana Lehutová a Kristýna Lehutová –
moderování akce, zpěv a hra na kytaru

**PÁTEK 17. KVĚTNA 2019
V 16 HODIN**

**KLUB ZASTUPITELŮ MĚSTA BRNA,
MEČOVÁ 5**

BRNĚNSKÉ GESTAPO 1939 - 1945

a poválečné soudní procesy s jeho příslušníky

Karel Janiš

To je titul knihy, kterou vydal Archiv města Brna s Moravským zemským muzeem. Autor knihy PhDr. Vladimír Černý, PhD. vyšel z dochovaných materiálů v archivech a ze vzpomínek pamětníků. Popisuje budovu právnické fakulty na Veveří ulici, v níž sídlila řídící úřadovna gestapa v Brně. Podle soupisu 326 místností v budově byla po vstupu vrátnice a kancelář pro trvalé služby, kterou konali spíše služebně postavení gestapáci.

V dalších místnostech sloužili kriminální radové nebo komisaři. Brněnští nebo jihlavští Němci působili jako dozorčí, tlumočníci při výsleších nebo řidiči aut gestapa. Vesměs uměli dobře česky. Špičkové vedoucí funkce byly vyhrazeny říšským Němcům. Byli mezi nimi kriminální radové nebo komisaři a především velitelé brněnského gestapa, kterých se postupně vystřídal pět. Autor knihy uvádí podrobné životopisy velitelů a některých komisařů všeobecně známých z akcí proti odboji. V budově byla i zbrojnice zbraní i munice pro případy zapojení gestapáků proti větší skupině odbojářů, kdy by nestačily pistole. Ve skladu byly dva těžké a čtyři lehké kulomety, dvanáct až patnáct samopalů a několik jízdních kol. Dopravní prostředky byly v garážích v ulici Hlinky a opravy německých nebo českých vozů prováděli vězňové z Kounicových kolejí.

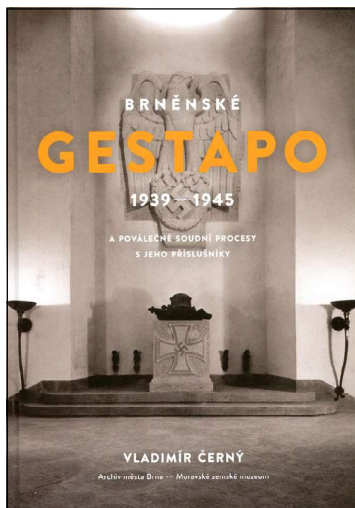
Autor knihy popisuje činnost jednotlivých odborů gestapa při sledování a odhalování odboje, zaměřených proti komunistům, sociálním demokratům, navrátilcům z Ruska nebo ze Španělska, trockistům, židům, kněžím, posluchačům zahraničního rozhlasu, proti skupinám českého i německého odboje. Nechybí ani metody výslechů běžných i zostřených, radiohry proti Londýnu apod. Podle neúplné kartotéky bylo 980 osob odsouzeno k trestu smrti, 282 osob bylo popraveno během obou stanných práv v Brně, dalších 214 osob zemřelo v Mauthausenu. Z 9703 osob zemřelo 1745 osob.

Téměř zcela neznámé jsou údaje o soudních procesech s gestapáky a udavači. Mimořádný lidový soud od 8. června 1945 do 4. května 1947 soudil 2643 osob a 80 z nich bylo odsouzeno k trestu smrti a popraveno, 60 osob odsouzeno na doživotí. Po obnovení činnosti retribučních sou-

dů od 2. dubna do 31. prosince 1948 bylo souzeno dalších 477 případů a 3 bývalí gestapáci byli odsouzeni k trestu smrti a popraveni. Od 8. června 1945 do 25. března 1947 bylo 15 veřejných poprav provedených v tělocvičně na Údolní ulici 3 a 7 dalších poprav na nádvoří Krajského soudu na Cejlu 71.

V knize je uveden seznam 58 gestapáků a 25 udavačů s datem a místem popravy. Jsou mezi nimi kriminální radové Otto Koslowski, Anton Mondorf, Max Rausch, Johann Kraus, Kurt Leischke, Franz Schauschütz, kriminální tajemníci Leopold Eibl, Franz Radif, Gottlieb Soukup, smluvní lékaři MUDr. Walter Marquort, MUDr. Friedrich Pilny i policejní ředitel Karl Schwabe, jeden z organizátorů příchodu německých vojáků i gestapáků do Brna 15. března 1939. Autor uvedl pro srovnání počty veřejných poprav v Kounicových kolejích – jen v období obou stanných práv od září 1941 do července 1942 jich bylo 537 mužů a žen za početné účasti Němců i s malými dětmi, které byly odmalinka vychovávány v nenávisti k Čechům.

423 stran knihy s mnoha údaji dosud neuveřejněnými stojí za přečtení, abychom nezapomínali na temné období let 1939-1945 v Brně. Překážkou by neměla být ani cena kolem 400-450 Kč. Dostupná bude jistě i v knihovnách.

❑ **SLOŽIT SI SLOVO - To si dal za úkol Petr Komers v Lidových novinách 23. února 2019.** Novotvary by neměly znít přihloupě a netahat za uši. Už dávno si v oblasti složených slov libovali zoologové, když rozdávali barvitá jména jako le-nochod, ptakopysk, vodoměrka, medosavka, mě-chožil, vakovlk, mlžojed, hrdlonožec, krutihlav, konipas, stonožka, listonoh, suchomilka, zubokří-dlec. Zastřešili je názvy jako nahožábří, ploutvo-nožci, hlavonožci a vše shrnuli pojmem živočích. Ani botanika nezůstala pozadu: koniklec, kosti-val, sedmíkráska, kosodřevina, krásnoplodka, hla-votis, mateřídouška, což zní jako bá-seň. Lidový jazyk definoval povahy a vzhled lidí plné zvukomalebnosti a vtípu: čadino-ha, hrdlořez, kolohnát, lamže-lezo, kulihrach, darmožrout, kazisvět, nicpírko, holobrádek, utřinos, rozumbrada, hejhulák, držgrešle, hnidopich, patolízal, vrtichvost, ticho-slápek, hromotluk, hromdopolice, naprachysťes, plašmuška, přetrhdílo, třasořítka, tluchuba, noh-sled, lidumil, neznaboh, maloměšťák a babochlap. Složené slovo dokáže utlumit sprostotu obsaže-ných výrazů a není zapotřebí překonat tolik studu jako při samostatném vyřčení jejich vulgárních složek: sralbotka, vlezprdelka, tlustoprd, hajzlba-ba, hovnocuc. Hovnivála by bez uzardění dokázal vyslovit snad i Marek Eben. Ale tu první část? *(Dovedeme si představit, jak mezi sebou hovoří politici, umělci a jiné celebrity, když hovoří mimo kameru, kam se posílají a jaká slova použijí, když se jim něco nepodaří.)* Křesťanských složenin máme také požehnaně: Vlastimil, Vladislav, Svatopluk, Drahomíra, Ludmila, Dobromila, Květoslav, Ja-romír, a většinou je ani nevnímáme. U příjmení vyznívají dodnes poměrně jadrně a je asi zvláštní představit si, kdo a za jakých okolností je kdy vy-myslel: Drahorád, Brzobohatý, Nejezchleba, Skočdopole, Matonoha, Medonos, Chudomel, Hlinomaz, Duchoslav, Osolsobě, Suchařipa, Pře-cechtěl. Trochu uměle působí složeniny přidav-ných jmen: činorodý, chudokrevný, milosrdný, holohlavý, šikmooký, vlastivědný, vlastizrádný, přímočarý, pravoúhlý, krkolomný, voděodolný. A v současnosti pak pojmy lepšolidi, klíčkolidi, viladům, přimotok, vodoteč, jestřebismus, ekový-jezd, takémanažer, síťoobčan, prvonávštěvník, vzdoroprezident, tophvězda. Nelze podle autora

člátku nad nimi hořekovat, protože jeho názor není směrodatný. - Dodávám, že daleko horší je stále větší množství slov používaných v médiích buď čistě anglických nebo ve spojení s počestě-nou koncovkou, takže někdy je těžko rozumět, oč vlastně jde.

❑ **Jan Nejedlý v Lidových novinách 2. března 2019** uvedl několik nových slov k vyjádření urči-tých situací: politovna, v níž vás někdo polituje nad tím, co se vám stalo, pardónky, slané pečivo, které by si lidé dali na omluvu či na usmířenou.

Nebo slova utabul nebo lavič-ník pro žáka u tabule nebo sedícího v lavici. Nebo slova často používají poopicinky (kyselé okurky po opici), cic-mindy (cetky), pachtínka (po něčem se pachtí), pupkanice

(korpulentní žena), rampice (kulturist-ka), zmeškanda (zmeškaný hovor), spočtenka (účtenka), obdržka (ihned po obdržce dopisu ode-piš), bloudavka (bloudění), fetometry (hýždě), krkejpšouk (říhnutí, kýchnutí, ubzdění). A na ne-jmenované stanici začíná pořad Vítejte v politov-ně a pražská kavárna dnes říká na politování čin-ských akvizicí Navrch huj, vespod Huawei.

❑ **A Veronika Štěpánová v Lidových novinách 9. března 2019** upozornila na zrádnost některých slov. Bylo uvedeno stav se na Paladského náměstí místo u sochy Palackého. Píše se i bizarní, sa-mozřejmě, mohla si koupit dědský kočárek, i když podle obrázku šlo o dětský kočárek, a nikoliv vo-zík pro staré muže, dědský den pro seniory, pro-stitudky a podpadky povědomě podle slov stud a odpadky. S tím podle autorky asi nic holt nena-děláme (nikoliv hold).

Ukazuje se, že i v českém jazyce mají některá slo-va jinou výslovnost a napsání, i když ne v tako-vém rozsahu jako v anglickém jazyce. **kj**

Letos si na 1. máj budou rády vzpomínat i děti! (vž)

Co přináší divadla a výstavní síně v květnu a červnu

Městské divadlo reprizuje (21.-24. VI.) na **Letní scéně Biskupského dvora Moravského zemského muzea** Tři mušketýři.

Autor Alexandre Dumas starší psal svá seriálově pokračující díla ve spolupráci s profesorem historie Augustem Maquetem. Napřed si autoři ověřovali čtenářský zájem v pařížském deníku *Le Siècle* - Století, kde roku 1844 Tři mušketýři vycházeli na pokračování. Zájem byl enormní, tak následovaly další díly. Předlohou jim byly fiktivní d'Artagnanovy paměti francouzského spisovatele 17. století de Sandrase. Charles de Batz - Castelmor, hrabě d'Artagnan, byl skutečně Gaskoňec, padl ve službách Ludvíka XIV. ve Francouzsko - Nizozemské válce. Následoval tak svého otce, velitele osobní stráže krále Jindřicha IV., padlého při ochraně králova života. Před Maastrichtem uplatnil Sébastien de Vauban poprvé jako novínku své umění stavitele i dobyvatele bastionových pevností.

Bastionové pevnosti včetně našeho Špilberku ho přežily do 19. století, ale posouvání dělových palebných center - redut co nejbližší k pevnosti pomocí klikatých zákopů - sap, kopaných v noci směrem k pevnosti, byla stejně krvavá záležitost jako zákopová válka let 1914-1918. Doplatil na to i d'Artagnan. Při obléhání Maastrichtu roku 1673 mu střela z muškety rozervala hrdlo a nestal se tak maršálem Francie, jak tvrdí román. Dumas a Maquete složili d'Artagnana ze dvou historických postav, což platí i pro ostatní mušketýry a neubírá nic popularitě knih autorské dvojice.

Totéž lze přát inscenátorům hudební komedie, režiséru Igoru Ondříčkovi a autoru hudby Davidu Rotterovi. Textová předloha je z pera Vítězslava Nezvala a jeho verše zvoní.

Moravská galerie v Pražákově paláci uvádí výstavu Vladimíra Boudníka. Jeho jméno víc než ve výtvarném světě proslavil v literatuře Bohumil Hrabal. Pro širší veřejnost to byla Věra Chytilová v povídce *Automat Svět* v povídkovém filmu *Perličky na dně* podle Hrabalovy literární předlohy. Vladimír Boudník tam hraje sám sebe vedle svého přítele Hrabala. V odborné výtvarné sféře ocenil Boudníka konceptuální teoretik a vizionář Jiří Valoch výstavou v Domě umění roku 1967. Vyučený nástrojař, po válce absolvent Státní grafické školy, vytvářel v ČKD Vysočany své grafic-

ké práce z kovových matic. Dospěl tak k osobitému výtvarnému stylu, expresionalismu. Vyvolával u kolemjdoucích zájem o skvrny na omítce domů, vytvářející obrazy. Ve své fantazii může být každý umělcem. Řadil se tak k autorům 20. let 20. století, jež umění chtěli ve velkém přiblížit masám. Boudník si pro své experimenty vybral nejhorší dobu roku 1949, ale chránilo ho dělnické povolání. Podařilo se mu abstrakci, byť v omezeném rozsahu, obhájit a na Světových výstavách 1958 a 1967 paradoxně sloužil jako propagandistický exportní artikl, dokládající jak uměleckou svobodu tak, a to oprávněně, vysokou úroveň soudobé československé umělecké tvorby. Klíčem k jeho osobnosti jsou zážitky z totálního nasazení v Dortmundu, ze dvou třetin zničeném bombardováním. V roce 1968 se oběsil, údajně několikrát experimentoval s pocity strangulace. Jeho přítel Hrabal ho následoval v roce 1997 pádem z okna, údajně nešťastnou náhodou při krmení holubů.

Část výstavy věnované brněnské bohémě 60. let je vzpomínka na dobu tání, kdy mladá umělecká obec z recese zlehčovala cokoli. Někteří zkoušeli i LSD. Vyvrcholením besedy s modelem AVU, zápasníkem Stanislavem Hofreiterem, stál modelem Myslbekovi a Štursovi, byla jeho vážně míněná recitace Erbena, při níž vzpomínal a dojetím plakal, k obrovské zábavě mladé bohémy. Terčem byli i fiktivní „*Zlatý Slavík*“ - mentálně postižený Rudy Kovanda a samozvaný král mladé bohémy, insitní básník, blázen a odsouzený pedofil Jan Novák nazývající se „*demiurg*“.

Srovnávat skutečné umělecké osobnosti poznamenané protektorem a 50. lety s jejich generačně mladšími epigony je jejich devalvace a to bez ohledu na ty příslušníky mladé bohémy, jež měli později úspěch. Součástí výstavy jsou fotografie konceptuálního umělce Jiřího Skály. Mapují zánik strojírenského závodu v Klatovech Českou cestou privatizace. Zaměstnanci si kupovali domů obráběcí stroje v zajetí iluze domácí výroby, jako na začátku průmyslové revoluce v 19. století.

Fotografie navozují otázku zda se jedná o černý humor kurátorů, či oslavu České cesty privatizace na způsob předchozí výstavy MG, kritizující panelovou výstavbu v době současné stále silící bytové krize.

/V-zh/ redakčně kráceno

FESTIVAL RUSKÉ JARO NA MORAVĚ

Jedenáctý ročník kulturního festivalu Ruské jaro na Moravě je opět v plném proudu. Na Generálním konzulátu Ruské federace v Brně jej oficiálně odstartovali za pořadatele - Ruský kulturně osvětový spolek na Moravě jeho předsedkyně, ruská básnířka **Ljubov Vondroušková** a za diplomaty atašé **Arťom A. Indyčenko** (viz foto).

Zástupce ředitele Ruského střediska vědy a kultury v Praze **Oleg J. Soloduchin** po-

ského Ekogymnázia v Labské ulici **Sofija Desnickaja** a **Eliška Zeinerová** pod vedením pedagožky **Natalije Miženkové**.

Zpěvu romance Sergeje Rachmaninova s názvem Ostrovok se ujal student pěveckého oddělení brněnské Konzervatoře **Vilém Cupák**. Rovněž konzervatoristka **Hana Kuželová** s klavírním doprovodem **Zdeňka Brože** okouzila publikum svým znělým hlasem při písni „Ně větěr vějet z vysoty“ od Nikolaje Rimského - Korsakova a árií Jolanty z opery Jolanta od Petra I. Čajkovského.

znamenal, že v české meropoli takové kulturní akce jako jsou na jižní Moravě, spojené se zasvěcováním do životního způsobu ruské národnostní menšiny, nemají. Aktéři desítek kulturních akcí pro veřejnost se v moravském programu každý rok mění. Atašé Indyčenko označil moravský ruský kulturní festival, který trvá vždy od února do května, za svátek lásky, přátelství a míru.

Oficiální zahajovací večer otevřeli recitátoři poezie Alexandra S. Puškina v ruštině i češtině při příležitosti básníka 220. výročí narození. Básně s názvem Kvítek přednesly studentky brněn-

ONDRÁŠ VÁS ZVE

Vojenský umělecký soubor Ondráš je pořadatelem (18. - 19. VI.) folklórních večerů na Špilberku.

Zahajuje ho (18. VI.) tanečně-hudební folklórní pořad malých forem Krajinou času. Jde o putování zemědělským rokem a jeho zvyky, přesahujícími do doby pohanství, kdy tanec, hudba a zpěv byly přirozenou součástí života.

Ondrášovské putování (19. VI.) jde zbojnickými mi chodničky nejen cestou Ondráše z Janovic a legend o něm od Kroměříže přes Valašsko ke slovenskému Trenčínu a dál na východ přes několik etnografických regionů Čech, Moravy, Slezska a Slovenska. Z lašských kopců, zazní fujary a ženské hlasy.

Goralská muzika fascinuje středověkými dlabanými korýtkovými nástroji v kontrastu s uměleckou aranží orchestru lidových nástrojů. Východní Slovensko reprezentuje temperamentní dívčí tanec karička, Pohroní nejláskavější slovenský kroj z Tekovské župy a za moravskou hranicí fascinují akrobatické taneční kreace z Myjavu.

/v-zh/

Taneční skupina Dolls zatančila v ruských lidových krocích „Kaťušu“.
(2x foto Václav Žalud.)

Hvězdou večera se staly české tanečnice v ruských lidových krocích - sarařánech **Julie Klepáková**, **Karolína Mráčková** a **Tereza i Michaela Vrbovy**. Šlo o úspěšnou taneční skupinu Dolls při Domě dětí a mládeže v brněnské Helceletově ulici, Fantázie - Židenice, kterou vede **Lenka Chalabalová**. Taneční skupina si vysloužila další angažmá na oslavách Dne vítězství nad fašismem v Evropě 8. května u sochy rudoarmějce v pozici Zastavte palbu! na brněnském Moravském náměstí. To včetně obvyklého průvodu Nesmrtelný pluk. Tvoří jej lidé, kteří nesou v průvodu záramovanou fotografii svého předka, který přišel o život na světových frontách či jinde v boji proti fašistům za 2. světové války.

(vž)

HISTORICKÝ AREÁL FAKULTY DOSTAL DRUHÝ DECH

Do nového prostředí přišli v nově zahájeném semestru studenti a zaměstnanci Filozofické fakulty Masarykovy univerzity (MU) v Brně. Ve vysokoškolském areálu v ulici Arna Nováka skončila rekonstrukce budov C a D za 301 milionů korun, a tím zároveň přestavba historického sídla fakulty, kde byl mnoho let rektorát univerzity. Studenti i zaměstnanci dostali do užívání např. novou čítárnu, víc prostoru pro společnou práci a do areálu vstupují novým vchodem.

Filozofické fakultě skončil provizorní režim kvůli postupné opravě budov od r. 2012. Nejstarší z nich pochází z roku 1872. V podlaze budovy D byla objevena časoměrná schránka s dokumenty z té doby. Stavbaři k nim přidali do schránky doklady reálií filozofické fakulty v současnosti, včetně části stavebního deníku, a vše vrátili k úschově pro budoucnost zpět do podlahy budovy.

Našli tam též nástěnnou malbu zachycující tureckou genocidu na arménském národě v letech 1915 a 1916. Turci tam tehdy masově vyvraždili při obsazení západní Arménie asi půldruhého milionu Arménů. Na pomoc jim přišla ruská armáda, která překročila Kavkaz a turecký likvidační útok zastavila na dosavadní hraniční řece Araks. Posvátné arménské biblické hory Velký a Malý Ararat (5165 m a 3925 m n. m.) ale zůstaly na Turky obsazeném území.

Pouze Filozofickou fakultu MU se v minulosti nepodařilo zahrnout do programu rozvoje materi-

álně-technické základny v letech 2004 až 2014, v jehož rámci byl postaven univerzitní kampus v Brně-Bohunicích a přebudována řada areálů ve středu města.

Budova D nejdříve částečně zmizela a na jejím místě vyrostla stavba se změněným vnitřním členěním, šesti patry poslucháren a rekonstruovanými inženýrskými sítěmi, novými okny a zateplením. Na vedlejší budově C se pracovalo hlavně na narušené statice. Dělníci také vyměnili podlahy a rozvody, opravili ústřední topení a částečně vodovod a kanalizace.

„Znovu zpřístupnění historického areálu fakulty znamená pro mnoho pracovišť a studentů podstatně komfortnější pracovní a studijní prostředí, než jaké skýtal provizorní prostory. Opět se tak oživilo přirozené centrum fakultního dění, lidé se mohou snáze a častěji setkávat tak, jako tomu bývalo před rekonstrukcí,“ uvedl Milan Pol, děkan Filozofické fakulty MU.

Centrem pro studenty fakulty je především nová čítárna materiálů a elektronických informačních zdrojů, která se zrodila částečně v místech bývalého průchodu budovou D.

Počítá se s tím, že zde lze organizovat kulturní akce i pro mimo univerzitní veřejnost. Čítárna a další opravené prostory budou sloužit asi osmi tisícům studentů fakulty.

(vž)

Seniorská obálka může pomoci při záchraně života

Do projektu Seniorská obálka se zapojilo město Brno. Zájemci, především lidé vyššího věku žijící osamoceně, mohou získat a vyplnit tiskopis, který informačně poslouží záchranářům ve chvíli, kdy senior bude potřebovat rychlou pomoc zdravotníků.

Je to tiskopis určený lidem staršího věku, především těm, kteří žijí osamoceně. Do tiskopisu senioři vyplní údaje týkající se jejich zdravotního stavu, např. jaké berou léky, kdy a s čím byli hospitalizováni a jaké mají alergie. Součástí formuláře jsou i kontakty na blízké osoby. Vyplněný tiskopis je umístěn v plastové průhledné obálce, ke

které je připevněn klips s magnetem na viditelné místo v bytě seniorů. Např. na dvířka lednice či vchodových dveřích. Tato obálka poslouží ve chvíli, kdy bude senior potřebovat rychlou pomoc zdravotníků, ale i policistů, hasičů či strážníků.

Zájemci mohou obálku získat tak, že si ji stáhnou z portálu JMK, MPSV či města Brna. Další způsob je přímá distribuce, např. město Brno si na základě zapojení do projektu objednalo kompletní sady: tiskopis, plastovou obálku a klips. Tyto sady jsou pro zájemce k vyzvednutí na Odboru zdraví Magistrátu města Brna.

(vž)

Naši májoví jubilanti

V měsíci květnu oslaví svá, ač třeba i nekulatá, ale pro ně významná jubilea následující členky a členové naší MěO: Vladimír RYZNER, Božena STAŇOVÁ, Alena WIMMEROVÁ, Věra KRHŮTOVÁ, Božena BODLÁKOVÁ, Josef KUNCE, Hana NYČOVÁ, Marie KOPEČKOVÁ, Marie OBROVSKÁ, Jan KORBEL, Danuše LUKOVÁ, Marie ONDRÁČKOVÁ, Ing. Helena FINSTRLOVÁ, Marie KLESKEŇOVÁ, Josefa BUDŇÁKOVÁ, Ing. Miloš CULEK, Zdeňka ŠUSTÁKOVÁ, Rostislav VIKTORIN, Eva ROSICKÁ, Jana HARTLOVÁ, Jaromír ČAPEK, Květoslava VOTAVOVÁ, Zdeněk SKOUPAL, Alois ZLATNÍČEK, Monika UZLOVÁ, Vladimír ZELINKA, Alrůna KOSOVÁ, Alois

DUPAL, Jiří ČÍŽEK, Jana KAPLOVÁ, Jiřina SVÁROVSKÁ, Jaroslava BLAHÁKOVÁ, Jaroslav KORPAS, Květoslava MACHOVÁ.

Všem našim oslavencům děkujeme za práci pro stranu a sociálně spravednou společnost a do dalších let přejeme pevné zdraví, pohodu a spoustu optimismu! ZO (MO) KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce ECHO. (did)

**Komise ideově-výchovné práce
MěV KSČM v Brně**

srdečně zve na

DISKUSNÍ ČTVRTEK,

který se uskuteční

16. května 2019 v 17 hodin

v Brně, Křenová 67, sál v 2. poschodí.

**Téma: JAK ŘEŠIT BYTOVOU PROBLEMATIKU
V BRNĚ Z HLEDISKA KSČM.**

Úvod: Ing. Pavel Březa, člen

Komise bydlení Rady města Brna

Šlo mu o historickou pravdu

31. března 2019 zemřel ve věku 90 let po dlouhé těžké nemoci soudruh RSDr. František Kovanda. Byl dlouholetým členem KSČ, ROH, SSM, pohraničnickem v důstojnické hodnosti, aktivním organizátorem bádání v oblasti regionálních dějin. Zakládal organizace ČSM na Mladoboleslavsku a Kladensku, byl mezi mladými odboráři v mladoboleslavské automobilce. Byl účastníkem sjezdu závodních rad 23. února 1948 v Praze, shromáždění dělnické mládeže v roce 1948 a vyslechl několik projevů Antonína Zápotockého. A v prosinci 1948 mu udělil osobně stříbrnou medaili Za zásluhu o výstavbu. V roce 2017 vydal soudruh Kovanda vyprávění Antonín Zápotocký a dělnická mládež. Psal též o stavbách mládeže a festivalech mládeže organizovaných Světovou federací demokratické mládeže jako jejich přímý účastník.

Byl též účastníkem poválečných sjezdů KSČ. Jednomu z nich, IX. sjezdu KSČ v roce 1949, věnoval obsáhlou stať v knize *Spravedlivý svět je možný*, která vyšla v roce 2016. Pokusil se o zmapování průběhu a významu sjezdu. Jako delegát s hlasem rozhodujícím si nenechal svoje poznatky z jednání a závěry pro sebe a seznámil s nimi účastníky několika shromáždění, zejména na závodech. Kriticky se ve stati

Karel Janiš

vyslovil o problémech, které se projeví z opojení moci, pocitů sebeuspokojení a zejména k devastujícím odsouzením významu sjezdu po roce 1989.

Od roku 1990 se věnoval regionálním dějinám. Podařilo se mu vytvořit jejich sekci při Klubu společenských věd v Praze, obsáhle o jejím poslání a úkolech hovořil na II. celostátní konferenci 29. - 30. října 2016 v Čelákovicih. To již desítky historiků a jejich spolupracovníků daly k dispozici stovky knih, článků, fotografií i audiovizí z mnoha míst u nás. Jako čtenář našeho občasníku Echo požádal o informaci o činnosti v regionálních dějinách na jižní Moravě. A ve sborníku z II. celostátní konference vyšla moje stať Nezapomínáme na ty, kteří šli před námi. Byli jsme spolu ve spojení přes mobily, naposled u příležitosti jeho 90. narozenin a na počátku letošního roku. Jeho „Slyším“ a „Co je nového“ již neuslyším, bohužel. Hlas příkladného komunisty, záníceného bojovníka za pravdivé hodnocení minulosti našeho národa, dělnického, komunistického, odborového i mládežnického hnutí, odmítajícího polistopadové padělání těchto dějin. Skromný a obětavý člověk, soudruh František Kovanda, bude žít v naší paměti. V jeho úsilí po pravdě o minulosti budeme pokračovat. *Čest jeho práci a památce!*